

Régi magyar könyvtárának három kötete. Sőt a XVIII. századba is visszamegy a szerkesztő és közli WESZPREMI István munkájának (*Succincta Medicorum Hungariae et Transsilvaniae Biographia*, Lipsiae, 1774 ff.) a címét. Ezzel szemben mindazt felsorolni, ami kimaradt STOCKINGER összeállításából, ugyancsak meddő dolog volna (pld. BEÖTHY—BADICS *Irodalomtörténete, Magyarország vármegyei és városai* biográfiai szempontból igen fontos sorozata) itt csak épen néhány feltűnő tévedésére akarunk még rámutatni. A bibliografus szerkesztő a *Magyar könyvszemlét* csak 1892 óta ismeri, a *Magyar Történelmi Életrajzoknak* meg csak 1884—1894 között megjelent köteteit. A *Budapesti Szemlét* csak 1840-ből idézi, a *Magyar Történelmi Tár* mellől elhagyja a *Történelmi Tár* köteteit. Folytathatnók még szépszámmal a hiányok és hibák felsorolását, de azt hisszük ez is elég. Bárki meggyőződhetik az összeállítás módszertelenségéről, hiányairól és tévedéseiről, aki csak rövid időt is szentel átnézésére. Ilyen pongyolán nem szabad a magyar tudomány eredményeit külföld elé vinni.

—H.

Husztai József: *Platonista törekvések Mátyás király udvarában.* Pécs, 1925 8. r. 106. l. (Minerva Könyvtár. I. kötet.)

Az immár ötvenesztendőös *multra* visszatekintő Magyar Könyvszemlének aligha van egy kötete, amelyikben kisebb-nagyobb tanulmány vagy adatközlés, esetleg polemikus értekezés ne foglalkoznék a magyar szellemi élet egyik örökbecsű kincsének MÁTYÁS király könyvtárának történetével. Ma már a Corvina-kutatások, megszabadulva egyrészt fantasztikus, másrészt hiperkritikus túlzásoktól, helyes módszerrel körülhatárolt mederbe terelődtek. Azonban, ha kissé gondosabban vizsgáljuk, hogy minő irányban értek el jelentős eredményt e kutatások, akkor két tényt állapíthatunk meg könnyű szerrel. Az egyik, hogy a kutatások szinte elenyésző csekély kivétellel, vagy a könyvtár külső történetével, vagy pedig a hozzátartozó könyvek leírásával, külsőségeinek tanulmányozásával foglalkoztak. Ellenben azok a problémák, hogy minő szellemi milieuban, minő szellemi áramlatok eredőjeképpen jött létre MÁTYÁS könyvtára, tulajdonképpen minő tartalmat jelenetnek és milyen irányzatot képviselnek a Corvina diszes kötetei, mind- eddig keveseket foglalkoztattak. Kétségkívül ezek a problémák épen összetettségük miatt nem közönséges képességű kutatóra vártak. Alapos történelmi tájékozottságon kívül, széleskörű könyvészeti (kódexirodalmi) ismeretek mellett, a CORVIN-könyvtár belső világának ismeretéhez nél-

külözetlen az alapos klasszika-filológiai és filozófiai felkészültség is, hogy egy-egy mű tartalmában a szerző sokszor igen sovány eredetije elvásztható legyen a renaissance-irodalomban túltengő bőségben átvett klasszikus irodalmi formáktól és reminiscenciáktól.

Ez a kívánatos széleskörű tudományos tájékozottság, épen a jelen munka bizonyítja, megvan HUSZTI Józsefben. Épen ezért örömmel fogadjuk gondos kutatásainak eredményét, azt, hogy MÁTYÁS udvarában a neoplatonizmus irodalmi vitáját élénk figyelemmel kísérték, s ez az irodalmi mozgalom először VITÉZ János, majd BEATRIX királyné idejében! vett erősebb lendületet a királyi udvarban, ahol a királyi könyvtárban, amint az Husztinak számunkra legértékesebb megállapítása, épen ez az eszmevilág volt leggazdagabban képviselve.

Egy szerencséskezű kutatónk eredményeiből (ZALÁN Menyhért: *Árpádkori magyar vonatkozású kéziratok az osztrák kolostorok kéziratáraiban*, Pannonhalmi Szemle, 1926, 46—60. ll.) tudtuk meg, hogy a görög (bizanci) irodalom útja már MÁTYÁS kora előtt is átvezetett Magyarországon nyugat felé, mintha csak az irodalom is a nagy közlekedési utakon haladt volna, de a klasszikus görög filozófiának szellemi életünkre is kiterjedő hatását MÁTYÁS korában, most HUSZTI József bizonyította be a Corvina-könyvtár anyagának gondos tartalmi értékelésével. Munkájában töretlen utakon haladt s valóban irányt jelöl a Corvina-kutatások történetében.

TÓTH LÁSZLÓ.

Zolnai Béla: *II. Rákóczi Ferenc könyvtára*. Budapest, 1926. 8-ad r. 27 l. (Különlenyomat a Magyar Bibliofil Szemle 1925/26. évfolyamából.)

Tudományos irodalmunkban az újabb időben örvendetesen tért hódít a bibliográfiai feljegyzések szellemtörténeti értékelése. Épen ZOLNAI Béla volt az, aki ilyen természetű emlékek felhasználásával szinte iránytjelzően kimutatta a jansenizmus útját és hatásait szellemi életünkben. Most ismét egy hasonló tárgyú tanulmánya van kezeink között. THALY Kálmán *De Saussure Caesar* iratainak függelékében közli a RÁKÓCZI Ferenc hagyatékában visszamaradt könyvek jegyzékét. ZOLNAI Béla most ezen jegyzék alapján, mely 112 műről 290 kötetben emlékezik meg, éles szemmel és biztos kézzel megvonja a rodostói RÁKÓCZI lelki életének horizontjait. Ügyes csoportosítással kimutatja, hogy RÁKÓCZI érdeklődése elsősorban a vallásos élet mélységei felé irányult, de épen a könyvtárban lévő könyvek bizonyítják, hogy felfogása erősen JANSENIUS szelle-